

18-21 października 2020 r.

Organizatorzy:

DAJEMY
DZIECIOM
SIŁĘ

Organizatorzy:

DAJEMY
DZIECIOM
SIŁĘ

17. Ogólnopolska Konferencja

DZIECKO POKRZYWDZONE PRZESTĘPSTWEM

Warszawa, 18–21 października

Konferencja pod honorowym patronatem:

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Komitety organizacyjne:

Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę

Agata Dankiewicz
Maria Keller-Hamela
Urszula Kubicka-Kraszyńska
dr Monika Sajkowska
Marta Skierkowska
Katarzyna Smolińska
Renata Szredzińska
Joanna Włodarczyk

Urząd Miasta Stołecznego Warszawy – Biuro Pomocy i Projektów Społecznych

Adrianna Gryszka
Marek Pajer

Konferencja współfinansowana jest ze środków:

MINISTERSTWO
SPRAWIEDLIWOŚCI
www.ms.gov.pl

FUNDUSZ
SPRAWIEDLIWOŚCI

Sfinansowano ze środków – Funduszu Sprawiedliwości, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości

→ <https://fdds.pl/>

→ <https://www.facebook.com/DajemyDzieciomSile>

→ <https://www.instagram.com/dajemydzieciomsile/?hl=pl>

→ <https://www.youtube.com/dajemydzieciomsile>

→ <https://pl.linkedin.com/company/fundacja-dajemy-dzieciom-sile>

SPIS TREŚCI:

INFORMACJE ORGANIZACYJNE	3
PROGRAM KONFERENCJI	4
ABSTRAKTY WYSTĄPIEŃ	7
NOTKI BIOGRAFICZNE PRELEGENTÓW	18
OFERTA SZKOLENIOWA	25
POMÓŻ	26

INFORMACJE ORGANIZACYJNE

Konferencja „Dziecko Pokrzywdzone Przestępstwem”, dawniej „Pomoc dzieciom – ofiarom przestępstw”, to spotkanie profesjonalistów działających na rzecz pomocy dzieciom, które doświadczyły różnych form przemocy i wykorzystywania, a także na rzecz ochrony praw dzieci, które uczestniczą w procedurach prawnych.

To **największa w Polsce konferencja** poświęcona tej tematyce, która jest **organizowana od 2004 roku** przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę razem z Biurem Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy i przy współpracy z Ministerstwem Sprawiedliwości.

W tym roku nasze wydarzenie **po raz pierwszy odbywa się online**, za pośrednictwem portalu Meeting15. W konferencji można wziąć udział, korzystając z różnych urządzeń elektronicznych (tabletu, telefonu, laptopa, komputera stacjonarnego). Ważne, by używać **aktualnej wersji przeglądarki internetowej**. Uczestnicy konferencji nie muszą mieć dostępu do kamerek ani mikrofonu. Część sesji zostanie nagrana i będzie możliwość ponownego ich odtworzenia. Dostęp do materiałów po wydarzeniu będą mieli tylko zarejestrowani uczestnicy przez określony czas. **Zaświadczenia o uczestnictwie w konferencji** będą generowane za pośrednictwem platformy po zakończeniu wydarzenia. Zapewniamy tłumaczenia sesji anglojęzycznych.

PROGRAM KONFERENCJI

18 PAŹDZIERNIKA, NIEDZIELA

18.00-20.30

Spektakl *Uroczystość*, TR Warszawa

Wprowadzenie: *Jolanta Zmarzlik*

Opis spektaklu: Co się stanie, kiedy na jaw wyjdzie mroczna, rodzinna tajemnica? Co, jeśli nastąpi to podczas uroczystości 60. urodzin ojca – głowy rodziny? I jeżeli to właśnie on znajdzie się w centrum podejrzeń? *Uroczystość* Grzegorza Jarzyny w bezkompromisowy sposób odsłania ciemne kulisy rodzinnych relacji, balansując pomiędzy tragedią i farsą. To trzymająca w napięciu historia walki o prawdę, którą każdy musi stoczyć sam.

19 PAŹDZIERNIKA, PONIEDZIAŁEK

9.00-9.15 Otwarcie konferencji

Otwarcie konferencji i powitanie gości:
dr hab. Adam Bodnar, Rzecznik Praw Obywatelskich
Paweł Rabiej, Urząd Miasta Stołecznego Warszawy
dr Monika Sajkowska, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę

9.15-10.45 Sesja plenarna

Prawnokarna ochrona dzieci w Polsce
prof. Włodzimierz Wróbel

Moderacja: *Marta Flis-Świeczkowska*

10.45-11.00 Przerwa

11.00-12.30 Sesje równoległe

Praktyka przesłuchiwanie dzieci w Polsce
Joanna Włodarczyk, Emilia Naumann, Maria Keller-Hamela, Monika Olejnik

Prowadzenie: *Justyna Suchecka*

Dziecko wykorzystywane seksualnie – mechanizmy funkcjonowania, konsekwencje, zapobieganie wtórnej wiktymizacji
prof. Maria Beisert

Moderacja: *Patrycja Cieślak-Ossowska*

15.00-16.30 Sesja plenarna

Przesłuchiwanie dzieci – opór przed ujawnieniem i odwołanie wcześniejszych zeznań
prof. Thomas D. Lyon

Moderacja: *Maria Keller-Hamela*

16.30-16.45 Przerwa

16.45-18.15 Sesje równoległe

Prawna reprezentacja dziecka. O roli kuratora procesowego

Regulacje prawne dotyczące kuratora dla małoletnich pokrzywdzonych

Olga Trocha

Kurator procesowy – adwokat czy radca prawny; aktywny czy empatyczny

Katarzyna Kłobukowska

Specyfika kontaktu z dzieckiem w realizowaniu roli kuratora procesowego

Joanna Marszał-Kotas

Prowadzenie: *Justyna Podlewska*

Wykorzystywanie seksualne dzieci – wyzwania społecznego dyskursu

Język dotyczący problemu wykorzystywania seksualnego dzieci – jak mówić, żeby nie krzywdzić?

Marta Skierkowska

Trafna diagnoza czy wątpliwe szacunki – co wiemy na temat skali problemu wykorzystywania seksualnego dzieci

dr Monika Sajkowska

Prowadzenie: *dr hab. Magdalena Arczewska*

PROGRAM KONFERENCJI

20 PAŹDZIERNIKA, WTOREK

9.00–10.30 Sesja plenarna

Jak trauma wpływa na życie człowieka i dlaczego bardziej, niż nam się wydaje, utrudnia „integrację” w historii życia

prof. Peter Adriaenssens

Moderacja: Maria Keller-Hamela

10.30–10.45 Przerwa

10.45–12.15 Sesje równoległe

Z czym mierzyły się dzieci w trakcie pandemii COVID-19 – o przemocy, izolacji, problemach zdrowia psychicznego i innych wyzwaniach

Paula Włodarczyk, Katarzyna Makaruk, Marcin Zaród, dr Kamila Lenkiewicz

Prowadzenie: Ludmiła Anannikova

Dlaczego dzieci nie szukają pomocy i co możemy z tym zrobić?

Oliwia Pogodzińska, Dominika Doleszczak, Karolina Suchenko

15.00–16.30 Sesja plenarna

Jak dbać o siebie, pomagając osobom pokrzywdzonym

Natalia Sarata

Moderacja: Joanna Włodarczyk

16.30–16.45 Przerwa

16.45–18.15 Sesje równoległe

Ochrona przed wykorzystywaniem seksualnym a edukacja seksualna dzieci

dr Alicja Długotłęcka, Wojciech Żmudziński SJ, Piotr Romanowski, dr hab., prof. UW Agnieszka Kościańska, Barbara Baran

Prowadzenie: Marta Skierkowska

O efektywności terapii dziecka po doświadczeniach przemocy lub wykorzystywania seksualnego

Joanna Marszał-Kotas, Agnieszka Nawarenko

Moderacja: Beata Wojtkowska

PROGRAM KONFERENCJI

21 PAŹDZIERNIKA, ŚRODA

9.00-10.30 Sesja plenarna

Praca terapeutyczna z rodzicami, którzy krzywdzą swoje dzieci – ryzyko, odpowiedzialność i bezpieczeństwo

prof. Arlene Vetere

Moderacja: Renata Szredzińska

10.30-10.45 Przerwa

10.45-12.15 Sesje równoległe

Dorośle ofiary wykorzystywania seksualnego

Trauma duchowa w doświadczeniu osób wykorzystanych seksualnie w dzieciństwie przez osoby duchowne

dr Jacek Prusak SJ

Konsekwencje wykorzystania seksualnego – nowe perspektywy badawcze i psychoterapeutyczne

dr Agnieszka Izdebska

Moderacja: Agata Milik-Brzezińska

Opuszczone przez rodziców, niewidziane przez system

– o procesie psychoterapii dziecka z zaburzeniami przywiązania

dr n. med. Anna Szczepaniak, Magda Winiarska-Smoczyńska

15.00-16.30 Sesja plenarna

Kryzys samobójczy u dzieci i młodzieży

Małgorzata Łuba

Moderacja: Krzysztof Sarzała

16.30-16.45 Przerwa

16.45-18.15 Sesja plenarna

Jak systemowo zapobiegać wykorzystywaniu seksualnemu dzieci

Co jest potrzebne, aby chronić dzieci przed wykorzystywaniem seksualnym?

Donald Findlater

Jaka edukacja skutecznie zwiększa bezpieczeństwo dzieci?

prof. David Finkelhor

Moderacja: Marta Skierkowska

ABSTRAKTY WYSTĄPIEŃ

Spektakl *Uroczystość*, TR Warszawa, godz. 18.00-20.30 / Wprowadzenie: Jolanta Zmarzlik

Co się stanie, kiedy na jaw wyjdzie mroczna, rodzinna tajemnica? Co, jeśli stanie się to podczas uroczystości 60. urodzin ojca - głowy rodziny? I jeśli to właśnie ojciec znajdzie się w centrum podejrzeń? „Uroczystość” Grzegorza Jarzyny w bezkompromisowy sposób odsłania ciemne kulisy rodzinnych związków, balansując pomiędzy tragedią i farsą. To trzymająca w napięciu historia walki o prawdę, którą każdy musi stoczyć sam.

Przełomowy spektakl Jarzyny oparty jest na głośnym filmie „Festen” Thomasa Vintenberga i Mogensa Rukova, pierwszym i najlepszym obrazie duńskiej Dogmy. W przedstawieniu, prezentowanym z powodzeniem na najważniejszych międzynarodowych festiwalach, występuje czołówka polskich aktorów filmowych i teatralnych: obok Andrzeja Chyry i Jana Peszka m.in. Magdalena Cielecka, Aleksandra Popławska, Marek Kalita, Ewa Dałkowska, Katarzyna Herman, Zygmunt Malanowicz, Adam Woronowicz.

Spektakl zostanie odtworzony uczestnikom i uczestniczkom 17. Ogólnopolskiej Konferencji „Dziecko Pokrzywdzone Przestępstwem” dzięki uprzejmości TR Warszawa.

Otwarcie konferencji i powitanie gości, godz. 9.00-9.15:

dr hab. Adam Bodnar, Rzecznik Praw Obywatelskich
 Paweł Rabej, Urząd Miasta Stołecznego Warszawy
 dr Monika Sajkowska, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę

Sesja plenarna, godz. 9.15-10.45 / Moderacja: Marta Flis-Świeczkowska
Prawnokarna ochrona dziecka w Polsce
prof. Włodzimierz Wróbel, Katedra Prawa Karnego UJ

Dziecku przysługują prawa i wolności o charakterze podmiotowym gwarantowane w Konstytucji RP oraz zwykłych ustawach. Środkiem gwarantującym przestrzeganie tych praw i wolności jest także prawo karne. Przez długi czas dziecko traktowano w sposób przedmiotowy, także w prawie karnym. Obecnie szereg regulacji podlega nowej wykładni. Reinterpretuje się zakres praw i wolności, których dziecko jest dysponentem. Zmienia się także pozycja dziecka w procesie karnym. Szczególnym zagadnieniem jest dopuszczalny zakres ingerencji prawa karnego w stosunki rodzinne. Niekiedy przemoc domowa, zarówno o charakterze fizycznym, jak i psychicznym, wymyka się prostym ocenom prawnokarnym. Pojawiają się nowe zagrożenia dla prawidłowego rozwoju dziecka w związku z uzależnieniami oraz komercjalizacją życia. Czy i w jakim zakresie prawo karne może chronić dziecko? Jakie są ograniczenia tej ochrony?

Sesje równoległe, godz. 11:00-12:30**1) Panel dyskusyjny / Prowadzenie: Justyna Suchecka****Praktyka przesłuchiwanie dzieci w Polsce**

Emilia Naumann, Indywidualna Kancelaria Adwokacka, Monika Olejnik, Sąd Rejonowy w Zielonej Górze, Maria Keller-Hamela, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, Joanna Włodarczyk, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę

W 2003 roku ustawodawca wprowadził do Kodeksu postępowania karnego przepisy o przyjaznym przesłuchaniu. W chwili ich wejścia w życie ochrona małoletnich była ograniczona, dotyczyła jedynie dzieci poniżej 15. roku życia. Od tego czasu minęło 17 lat, artykuły 185. a, b, c i d za moment będą „pełnoletnie”. Wielokrotnie się zmieniały, a wraz ze zmianami zwiększała się ochrona małoletnich pokrzywdzonych i świadków przestępstw. Mimo że ochrona nadal nie obejmuje wszystkich pokrzywdzonych poniżej 18. roku życia i jest uzależniona od określonych warunków: wieku dziecka, jego kondycji psychicznej czy kategorii przestępstwa, my, praktycy pracujący z dziećmi, uznaliśmy aktualne brzmienie przepisów za realną ochronę pokrzywdzonych dzieci. Czy to przekonanie jest uzasadnione? Wydaje się, że w ostatnich latach sytuacja się zmienia. Mimo możliwości stworzenia nowoczesnych pokoi przesłuchań w sądach nie są one wykorzystywane, brakuje biegłych specjalistów, losowanie sędziów nie wpłynęło dobrze na jakość przesłuchań, 14-dniowy termin na dokonanie czynności w wielu sytuacjach skomplikował ochronę dziecka, słyszy się, że ochrona świadków powyżej 15. roku życia jest niepotrzebna. Zatem dyskusja o przyjaznym przesłuchaniu dzieci jest wciąż potrzebna. W tym roku mamy do niej dobrą podstawę, ponieważ Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę przeprowadziła badanie dotyczące czynności przesłuchania dzieci. Jako wstęp do dyskusji przedstawi je na panelu jedna z autorek badania, Joanna Włodarczyk. O przesłuchiwanie w świetle badań rozmawiać będą: Emilia Naumann, adwokatka prowadząca sprawy małoletnich pokrzywdzonych, sędzia Monika Olejnik realizująca czynności przesłuchania oraz Maria Keller-Hamela, psycholog z Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę. Dyskusję poprowadzi Justyna Suchecka – dziennikarka, autorka książki *Young power! 30 historii o tym, jak młodzi zmieniają świat*. Zapraszamy do dyskusji.

2) Sesja referatowa / Moderacja: Patrycja Cieślik-Ossowska**Dziecko wykorzystywane seksualnie – mechanizmy funkcjonowania, konsekwencje, zapobieganie wtórnej wiktyimizacji****prof. Maria Beisert, Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu**

Wykorzystanie seksualne dziecka, należące do obszaru patologii seksualnej, traktowane jest przez klinicystów jako zjawisko stwarzające ryzyko powstania zaburzeń rozwojowych i z tego powodu wymagające profesjonalnej wiedzy, często bardzo różniącej się od wiedzy potocznej na ten temat. Celem wykładu jest przedstawienie mechanizmów powstania zjawiska z perspektywy ofiar i sprawców, mechanizmów prowadzących do jego utrzymania oraz mechanizmów prowadzących do jego przerwania. Taki sposób postrzegania zjawiska sprzyja profilaktyce, stawianiu diagnoz klinicznych oraz opracowaniu programów leczenia ofiar i sprawców. Poznanie perspektyw zarówno ofiary, jak i sprawcy wykorzystywania seksualnego przyczynia się do zmniejszenia liczby ofiar, daje ofiarom możliwość wzrostowego uporania się z urazem, a sprawcom – szansę na uniknięcie recydywy.

Więcej informacji w artykule → *Wykorzystanie seksualne dzieci*

Sesja plenarna, godz. 15.00–16.30 / Moderacja: Maria Keller-Hamela**Przesłuchiwanie dzieci – opór przed ujawnieniem i odwołanie wcześniejszych zeznań**
prof. Thomas D. Lyon, Katedra Prawa i Psychologii, Uniwersytet Karoliny Południowej

Wystąpienie zawiera wskazówki dotyczące przesłuchiwania dzieci, które przejawiają opór przed ujawnieniem krzywdzenia lub które wcześniej je ujawniły, ale teraz odwołują uprzednie zeznania. Omówimy kilka zagadnień: 1. jak zachęcić dziecko do opowiedzenia o krzywdzeniu, nie koncentrując się od początku na szczególnie trudnych lub krępujących aspektach; 2. wypowiedzi wspierające, lecz niesugerujące; 3. jak zapytać o wcześniej ujawnione krzywdzenie dziecko, które odwołuje swoje zeznanie, nie kwestionując przy tym prawdziwości jego słów; oraz 4. jak pytać dzieci o powody ich oporu lub odwołania zeznań. Omówimy badania i obejrzymy nagrania przesłuchań.

Sesje równoległe, godz. 16.45-18.15**1) Sesja referatowa / Prowadzenie: Justyna Podlewska****PRAWNA REPREZENTACJA DZIECKA. O ROLI KURATORA PROCESOWEGO****Regulacje prawne dotyczące kuratora dla małoletnich pokrzywdzonych**
Olga Trocha, Kancelaria radcy prawnego

Tematem wystąpienia będzie instytucja kuratora dla małoletnich pokrzywdzonych. Omówione zostaną zasady jego udziału w procedurze karnej – począwszy od ustanowienia przez udział w czynnościach po rolę podczas przesłuchania dziecka. Poruszone zostaną także kwestie kontaktu kuratora z dzieckiem, jego rodzicami oraz pozyskiwania informacji o małoletnim z innych źródeł. Pytaniem, na które odpowiedź spróbuje znaleźć prowadząca, będzie to, czy przepisy umożliwiają kuratorowi skuteczne reprezentowanie dzieci.

Kurator procesowy – adwokat czy radca prawny; aktywny czy empatyczny **Katarzyna Kłobukowska, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę**

Odniesienie do ubiegłorocznej nowelizacji Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego w zakresie reprezentacji małoletniego pokrzywdzonego. Doniosła nowelizacja w świetle uprawnień małoletniego pokrzywdzonego. Wpływ tej zmiany na prawa i obowiązki małoletniego pokrzywdzonego. Praktyczne aspekty pracy kuratora procesowego – przykłady. Konsekwencje braku aktywności kuratora procesowego a sytuacja procesowa małoletniego pokrzywdzonego. Relacja małoletniego i rodzica z kuratorem procesowym – źródło informacji dla kuratora procesowego.

Specyfika kontaktu z dzieckiem w realizowaniu roli kuratora procesowego **Joanna Marszał-Kotas, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę**

Uregulowania dotyczące roli kuratora procesowego wskazują szereg czynności niezbędnych do właściwego realizowania tej funkcji. Art. 992. § 3. Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego zakłada kontakt kuratora z dzieckiem w sytuacji, gdy rozwój umysłowy, stan zdrowia i dojrzałość dziecka na to pozwalają. Zadaniem kuratora jest wówczas udzielenie dziecku informacji o podejmowanych czynnościach, przebiegu postępowania, konsekwencjach podjętych działań i jego sytuacji prawnej w sposób dostosowany do stopnia rozwoju. W czasie wystąpienia poruszone zostaną kwestie dotyczące nawiązania kontaktu z małoletnim przez kuratora, a także udzielania informacji w formie i treści właściwej dla wybranego dziecka. Odnosząc się do własnej praktyki terapeutycznej w Centrum Pomocy Dzieciom, prowadząca wyjaśni, jak ważne w procesie leczenia jest odgrywanie roli pełnomocnika dziecka we właściwy sposób.

2) Sesja referatowa / Prowadzenie: dr hab. Magdalena Arczewska

WYKORZYSTYWANIE SEKSUALNE DZIECI – WYZWANIA SPOŁECZNEGO DYSKURSU

Język dotyczący problemu wykorzystywania seksualnego dzieci – jak mówić, żeby nie krzywdzić? **Marta Skierkowska, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę**

Komunikacja i język mają decydujące znaczenie w działaniach na rzecz respektowania, ochrony i realizacji praw dziecka. Słowa mogą ranić, bagatelizować i trywializować naturę przemocy. Mogą też oddawać sprawiedliwość i wspierać ofiary. Opisując sytuację wykorzystywania seksualnego, można używać wyrazów, które sugerują, że dziecko zgodziło się na krzywdzenie, lub takich, których ładunek nie oddaje natury i wagi zdarzenia. Dobierając słowa, można stawiać po stronie osób pokrzywdzonych lub po stronie przemocy.

Jak więc mówić, by przeciwdziałać stereotypom i chronić ofiary przed powtórą wiktyimizacją? Jakich słów nie powinniśmy używać w kontekście komunikacji na temat problemu wykorzystywania seksualnego dzieci? Czym je zastąpić?

Podczas wystąpienia przedstawione zostaną wybrane Wytyczne Dotyczące Terminologii w Dziedzinie Ochrony Dzieci przed Wyzyskiwaniem Seksualnym i Wykorzystywaniem Seksualnym opracowane przez międzynarodową organizację ECPAT oraz wnioski wynikające z wieloletnich doświadczeń Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę na temat języka dotyczącego problemu wykorzystywania seksualnego dzieci.

Trafna diagnoza czy wątpliwe szacunki**– co wiemy na temat skali problemu wykorzystywania seksualnego dzieci?****dr Monika Sajkowska, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę**

25%, 7%, 5% – te i inne liczby znajdziemy, poznając opracowania naukowe i doniesienia medialne na temat skali problemu wykorzystywania seksualnego dzieci w Polsce. Wielość odpowiedzi na jedno ważne pytanie – ile jest skrzywdzonych dzieci – dezorientuje i czasem budzi sceptycyzm wobec naukowych diagnoz i dziennikarskich przekazów. Jaką mają wartość, skoro dają tak rozbieżne obrazy tego samego problemu? Czy w ogóle warto sięgać po liczby, by opisać rzeczywistość? Może politycy, aktywiści i dziennikarze instrumentalnie wykorzystują wątpliwe dane liczbowe, by uwiarygadniać swoje działania i realizować określone cele? Może informowanie o nierzetelnych danych buduje fałszywą świadomość problemu, który w rzeczywistości jest marginalny? „Stłucz pan termometr, a nie będziesz miał gorączki” – jeszcze nie tak dawno kwestionowanie liczb opisujących skalę problemu wykorzystywania seksualnego dzieci wiązało się z kwestionowaniem istnienia tego problemu w ogóle.

Potrzebujemy wiedzy o świecie, by się po nim świadomie poruszać i trafnie planować działania, które mają prowadzić do celów, które sobie stawiamy. Potrzebujemy wiedzy o problemach, którym chcemy przeciwdziałać, by kształtować świadomość społeczną i dobrze ustalać, realizować i monitorować strategię rozwiązań. Potrzebujemy ilościowych danych o skali problemu wykorzystywania seksualnego. Ale ważne jest, by rozumieć, o czym konkretnie informują nas te liczby. Jaka jest ich moc i ograniczenia. O tym właśnie będzie moje wystąpienie.

Sesja plenarna, godz. 9.00–10.30 / Moderacja: Maria Keller-Hamela

Jak trauma wpływa na życie człowieka i dlaczego bardziej, niż nam się wydaje, utrudnia „integrację” w historii życia
prof. Peter Adriaenssens, Katolicki Uniwersytet w Leuven

Moment powstawania traumy jest przerażający. Umysł i ciało nie wiedzą, jak najlepiej zareagować. Jedni rzucają się do ucieczki, inni dystansują się psychicznie lub zastygają w przerażeniu. Każdy z nas reaguje inaczej; nasze systemy pamięci także się różnią. Dlatego tak trudno znaleźć kogoś, kto w pełni zrozumie, jak trauma jest przechowywana w konkretnym ciele. Wiemy dziś dużo o wpływie traumy na mózg i o skutkach toksycznego stresu – o tym, jak trauma wywołuje u tych, którzy ją przeżyli, stan ciągłej wzmożonej czujności, i jak mechanizmy spustowe uruchamiają traumatyczne wspomnienia. Sądziłyśmy, że nauczanie się opowiadania o przeżytej traumie okaże się pomocne. Często jednak pomaga tylko częściowo. Wielu klientów doświadcza codziennych symptomów traumy, często nie zdając sobie sprawy, skąd one się biorą. Dlaczego współpraca w firmie jest taka trudna? Dlaczego uścisk wnuka wywołuje we mnie poczucie dyskomfortu? Dlaczego unikam nocowania w hotelach? Samo opowiedzenie historii nie wystarcza, aby uwolnić nas od wyzwalaczy traumy. Musimy dodać inne strategie. Jedną z nich polega na poszerzeniu naszej wiedzy o traumie. Psychoedukacja oznacza, że klient i terapeuta są partnerami w procesie zdrowienia. Podczas tej sesji pokażę, jak to robimy – jak mobilizujemy mózg i odkrywamy podstawowe mechanizmy procesów poznawczych i emocjonalnych. Jak możemy pokazać przy użyciu rąk, jaka jest obecna sytuacja i dokąd chcemy dotrzeć. Jak rysujemy linię, stajemy na niej razem i zaczynamy odczuwać różnicę między patrzeniem wstecz a spoglądaniem w przyszłość. Jak rysujemy schemat ciała i wskazujemy, w którym miejscu koncentruje się cierpienie. Razem kładziemy fundament pod to, co może mieć moc terapeutyczną. To element przywracania poczucia bezpieczeństwa. Dzisiaj mówimy, że wielu ludzi doświadczyło traumy złożonej. Jej wpływ jest złożony, a zatem i nasze podejście powinno takie być. Stopniowo wzmacniamy trójkąt odczuwanie-myślenie-działanie. Opowiem także o belgijskim doświadczeniu wsparcia profesjonalistów opiekujących się pacjentami z COVID-19 – wsparcia uwzględniającego wiedzę o traumie. To wyjątkowa sytuacja, w której możemy pokazać społeczeństwu, że pomagając ofiarom przemocy seksualnej, fizycznej i emocjonalnej, specjaliści nabierają doświadczenia w pracy z traumą, które może się okazać cenne w aktualnej sytuacji pandemii. Żyliśmy w świecie pełnego zaufania do nauki i gwałtownego postępu medycyny. Nagle jednak to wszystko okazało się nieaktualne. Wszystkim nam zagraża coś niewidocznego, wirus. Jednym ze skutków jest to, że wielu profesjonalistów zajmujących się pacjentami z COVID-19 przejawia symptomy PTSD. Możemy im pomóc dzięki doświadczeniu w przywracaniu poczucia bezpieczeństwa, koncentrując się przy tym na wzmacnianiu silnych stron jednostki.

Sesje równoległe, godz. 10.45–12.15**1) Panel dyskusyjny / Prowadzenie: Ludmiła Anannikova**

Z czym mierzyły się dzieci w trakcie pandemii COVID-19
– o przemocy, izolacji, problemach zdrowia psychicznego i innych wyzwaniach
Marcin Zaród, V LO im. Janusza Korczaka, dr Kamila Lenkiewicz, Środowiskowe Centrum Zdrowia
Psychicznego dla dzieci i młodzieży Warszawa-Bielany, Paula Włodarczyk, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę,
Katarzyna Makaruk, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę

Pandemia COVID-19 jest trudnym doświadczeniem dla wielu osób. Lęk o zdrowie własne i bliskich, strach przed utratą pracy, izolacja, osamotnienie, stres. Jak przeżyły to dzieci? Podczas panelu porozmawiamy o wyzwaniach, jakim musiały sprostać i o konsekwencjach, jakie izolacja u nich wywołała. Przyjrzymy się szczególnie sytuacjom, które dodatkowo obciążały dzieci, takim jak krzywdzenie przez bliskich czy cyberprzemoc. Uwzględniając perspektywę badacza, psychologa, psychoterapeuty i nauczyciela, zastanowimy się, co możemy zrobić, by w najbliższym czasie – nadal naznaczonym pandemią – skuteczniej zadbać o bezpieczeństwo i dobrostan dzieci.

2) Sesja referatowa

Dlaczego dzieci nie szukają pomocy i co możemy z tym zrobić?

Oliwia Pogodzińska, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, Dominika Doleszczak, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, Karolina Suchenko, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę

Liczba prób samobójczych podejmowanych przez dzieci i młodzież w ostatnich latach się podwoiła. Tylko w 2020 r. w Telefonie Zaufania dla Dzieci i Młodzieży 116 111 podjęto ponad 500 interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa młodych osób. Konsultanci i konsultantki codziennie rozmawiają z wieloma dziećmi i nastolatkami, które są przekonane, że nie mają do kogo zwrócić się ze swoimi problemami.

Z czego wynika takie przekonanie? Czy dzieci i młodzież rzeczywiście nie mogą liczyć na pomoc nas, dorosłych? Co w ich perspektywie utrudnia otrzymanie pomocy? Dlaczego nie działają istniejące procedury pomocowe?

Sesja ma na celu przybliżenie realiów i wyzwań, z jakimi spotykają się dzieci i młodzież w sytuacji poszukiwania pomocy w kryzysie. Unikalna perspektywa doświadczeń Telefonu Zaufania dla Dzieci i Młodzieży 116 111 pozwoli ocenić obecnie obowiązujące procedury różnych placówek pomocowych oraz zaproponować zmiany, które umożliwiłyby młodym ludziom korzystanie z oferty pomocy i wsparcia.

Sesja plenarna, godz. 15.00-16.30 / Moderacja: Joanna Włodarczyk

Jak dbać o siebie, pomagając osobom pokrzywdzonym?

Natalia Sarata, Fundacja RegenerAkcja

Wypalanie się w działalności pomocowej oraz jej wysokie koszty osobiste i organizacyjne to zagadnienia wciąż niedoceniane i nieporuszane otwarcie w kontekście działań organizacji i instytucji pomocowych. Wciąż zbyt rzadko i niezbyt otwarcie rozmawiamy o tempie pracy i przytłoczeniu nią, o zmęczeniu, empatii i wtórnym stre-sie pourazowym. Traktujemy te zjawiska jak wyraz słabości, a nie sygnał, by odpowiednio o siebie zadbać – dla dobra swojego, naszych bliskich i osób, które wspieramy. Wypalenie „pomagaczy” i „pomagaczek” bywa w organizacjach tajemnicą poliszynela. Nasze spotkanie będzie okazją do przyjrzenia się czynnikom, które prowadzą do przemęczenia i wypalenia w działaniach wspierających, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji sektora pozarządowego i instytucji pomocowych. Sprawdzimy także, jakie działania i czynniki sprzyjają regeneracji na poziomie jednostkowym i organizacyjnym.

Więcej w artykule autorki → *tutaj*.

Sesje równoległe, godz. 16.45–18.15

1) Panel dyskusyjny / Prowadzenie: Marta Skierkowska

Ochrona przed wykorzystywaniem seksualnym a edukacja seksualna dzieci

dr Alicja Długołęcka, Akademia Wychowania Fizycznego, Wojciech Żmudziński SJ, Towarzystwo Jezusowe, Piotr Romanowski, Ośrodek Regeneracja w Warszawie, dr hab., prof. UW Agnieszka Kościańska, Uniwersytet Warszawski, Barbara Baran, Fundacja #SEXEDpl

Ważnymi kierunkami strategii profilaktycznych skupionych na potencjalnych ofiarach wykorzystywania są edukacja seksualna dzieci i edukacyjne programy profilaktyki wykorzystywania, które dostarczają dzieciom kompetencji w unikaniu wykorzystania. Eksperci nie mają wątpliwości, że te działania istotnie zwiększają bezpieczeństwo dzieci. Ponadto podejmowanie z młodymi ludźmi rozmów na temat seksualności i problemu wykorzystywania seksualnego stwarza przestrzeń, w której dzieci czują się bardziej komfortowo, dzięki czemu jest im łatwiej ujawnić ewentualne doświadczenia wykorzystania seksualnego lub istniejące zagrożenia z nim związane. Jednak w Polsce edukacja seksualna – w żadnej formie – wciąż nie jest powszechna. Dodatkowo

wiele środowisk postrzega ten obszar jako kontrowersyjny i ryzykowny, czy wręcz zakazany. Co zatem zrobić, aby dzieci w Polsce otrzymały wiedzę, która zwiększy ich bezpieczeństwo? Jaki powinien być standard edukacji seksualnej w naszym kraju? Kto powinien edukować? Jakie kompetencje są do tego potrzebne? Jak – jako społeczeństwo – możemy dojść do porozumienia w tej kwestii i współpracować, by jak najlepiej chronić dzieci? Od czego trzeba zacząć i na co uważać po drodze?

Dowiedz się więcej z kwartalnika „Dziecko krzywdzone. Teoria, badania, praktyka” → *Profilaktyka wykorzystywania seksualnego dzieci*

2) Sesja referatowa / Moderacja: Beata Wojtkowska

O efektywności terapii dziecka po doświadczeniach przemocy lub wykorzystywania seksualnego
Joanna Marszał-Kotas, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, Agnieszka Nawarenko, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę

Istnieją jednoznaczne dowody potwierdzające, że psychoterapia ma pozytywny wpływ na dobrostan i zdrowie psychiczne. Wśród najsilniejszych predyktorów rezultatów pojawiają się: poziom zaangażowania pacjenta oraz zdolność do korzystania z relacji. Proces leczenia dziecka ofiary przestępstwa charakteryzują specyficzne aspekty, których wzięcie pod uwagę jest niezbędne w jego efektywności. Są to między innymi: uważność na włączenie w proces przeżyć dziecka kwestii związanych z toczącą się procedurą karną oraz udział w procesie leczenia wiodącego opiekuna dziecka. W czasie wykładu przedstawiony zostanie model pracy terapeutycznej z dzieckiem będącym ofiarą przestępstwa realizowany w Centrum Pomocy Dzieciom w Warszawie. Zaprezentowane zostaną kolejne fazy procesu leczenia, ich założenia oraz przykładowe techniki w odniesieniu do konkretnych przypadków klinicznych.

Sesja plenarna, godz. 9.00-10.30 / Moderacja: Renata Szredzińska**Praca terapeutyczna z rodzicami, którzy krzywdzą swoje dzieci
– ryzyko, odpowiedzialność i bezpieczeństwo
prof. Arlene Vetere, Uniwersytet VID w Oslo, Norwegia**

W wystąpieniu przedstawiona zostanie systemowa metodologia zapewniania bezpieczeństwa w pracy terapeutycznej z rodzicami, którzy dopuścili się krzywdzenia dzieci. Opiera się ona na zintegrowanych elementach teorii systemowej, teorii przywiązania oraz teorii traumy, a jej celem jest ocena ryzyka dalszej przemocy i zarządzanie nim oraz wsparcie rodziców w przyjęciu odpowiedzialności za bezpieczeństwo i za zachowania, które krzywdzą dzieci, a także współpraca z systemem rodzina–profesjonaliści. Przyjrzymy się międzypokoleniowemu wpływowi życia pełnego przemocy i lęku na rozwój człowieka w dzieciństwie i dorosłości, odwołując się do przykładów z praktyki terapeutycznej. Na zakończenie przedstawione zostaną przeciwskazania do terapii relacji z udziałem rodziców i dzieci.

Sesje równoległe, godz. 10.45-12.15**1) Sesja referatowa / Moderacja: Agata Milik-Brzezińska****DOROSŁE OFIARY WYKORZYSTYWANIA SEKSUALNEGO W DZIECIŃSTWIE****Trauma duchowa w doświadczeniu osób wykorzystanych seksualnie w dzieciństwie przez osoby duchowne
dr Jacek Prusak SJ, Instytut Psychologii Akademii Ignatianum w Krakowie**

Oprócz konsekwencji psychologicznych, społecznych, seksualnych oraz wielu innych osoby, które dotknęła bezpośrednio przemoc seksualna ze strony reprezentanta Kościoła, doświadczają dodatkowych jej skutków w odniesieniu do życia duchowego i religijnego. Celem wystąpienia będzie przedstawienie problematyki tzw. traumy duchowej i jej wpływu na proces psychoterapii.

Więcej na ten temat dowiesz się z artykułów Kwartalnika „Dziecko krzywdzone. Teoria, badania, praktyka”.
→ *Wykorzystywanie seksualne małoletnich przez osoby duchowne*

**Konsekwencje wykorzystania seksualnego – nowe perspektywy badawcze i psychoterapeutyczne
dr Agnieszka Izdebska, Zakład Seksuologii Społecznej i Klinicznej, Wydział Psychologii i Kognitywistyki UAM**

Problem wykorzystywania seksualnego dzieci staje się coraz bardziej obecny w świadomości społecznej, a także w obszarze badań naukowych. Jednocześnie sytuacja psychologiczna osób, które doświadczyły wykorzystania seksualnego w dzieciństwie, a aktualnie prowadzą już dorosłe życie, jest poznana w relatywnie mniejszym stopniu. Tymczasem, biorąc pod uwagę wyniki badań, konsekwencje przemocy seksualnej w dzieciństwie mogą utrzymywać się lub wręcz rozwijać przez wiele lat. Nierzadko ograniczają one możliwość prowadzenia satysfakcjonującego życia. Niniejszy referat stanowić będzie autorski przegląd aktualnych perspektyw badawczych oraz terapeutycznych dotyczących zagadnienia odległych – utrzymujących się lub pojawiających w okresie dorosłości – konsekwencji doświadczenia wykorzystania seksualnego w dzieciństwie. Omówione zostaną rozwijające się aktualnie kierunki badań w tym zakresie. Szczególna uwaga zostanie poświęcona trzem zagadnieniom: 1. pogłębianiu analiz, tj. przejściu od koncentracji na poszczególnych objawach do koncentracji na warunkujących je mechanizmach, 2. indywidualizowaniu analiz, tj. przejściu od koncentracji na urazie do koncentracji na osobie, która go doświadczyła, 3. poszerzaniu analiz, tj. uwzględnianiu w projektach badawczych także sytuacji bliskich – partnerów, rodziców, rodzeństwa – osób, które doświadczyły wykorzystania.

Analiza wyników aktualnych badań będzie podstawą do omówienia opartych na nich sugestii terapeutycznych.

2) Sesja referatowa / Moderacja: Urszula Kubicka-Kraszyńska

Opuszczone przez rodziców, niewidziane przez system – o procesie psychoterapii dziecka z zaburzeniami przywiązania

dr n. med. Anna Szczepaniak, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, Magda Winiarska-Smoczyńska, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę

Doświadczenie bycia opuszczonym przez rodziców to trauma relacyjna, która pozostawia w psychice ranę na całe życie i wpływa na dalszy rozwój emocjonalny. Na podstawie przykładu klinicznego pracy z małą dziewczynką z selektywnymi zaburzeniami przywiązania podejmiemy próbę rozumienia świata widzianego oczami dziecka po doświadczeniu krzywdzenia i opuszczenia. Czym jest stałość? Jaki jest jej wpływ na funkcjonowanie małego dziecka po traumie? Czy organizacja pracy w instytucji ma wpływ na już istniejącą dezorganizację wewnętrzną dziecka? Na te pytania spróbujemy odpowiedzieć, posługując się teorią i kazuistyką pracy terapeutycznej. Wystąpienie jest kierowane do opiekunów małych dzieci, pedagogów, psychologów, terapeutów, karnistów oraz osób i instytucji, które mają wpływ na organizację systemowej opieki nad małymi dziećmi.

Sesja plenarna, godz. 15.00-16.30 / Moderacja: Krzysztof Sarzała

Kryzys samobójczy u dzieci i młodzieży

Małgorzata Łuba, Polskie Towarzystwo Suicydologiczne

Kryzys samobójczy to doświadczenie, kiedy w człowieku działają destrukcyjne mechanizmy – pojawiają się nieznośny ból i cierpienie psychiczne, zaczyna brakować sił, aby poradzić sobie z trudnościami, traci się poczucie nadziei i wpływu na własne życie, podważa się dalszy sens własnego istnienia, śmierć zaczyna być postrzegana jako rozwiązanie problemu lub ucieczka od tego, co trudne i niechciane, do głowy przychodzą myśli o odebraniu sobie życia, plany, jak to zrobić, w końcu podejmuje się próbę samobójczą. Kryzys samobójczy może pojawić się u każdego człowieka – dotyczy również dzieci i młodzieży. Nie każda osoba przeżywa go w dokładnie taki sam sposób, nie u każdej wiąże się z takim samym zagrożeniem dla zdrowia i życia, nie każda wymaga natychmiastowej interwencji specjalistycznej. Warto wiedzieć, jak wspierać młodych ludzi, którzy doświadczają kryzysów samobójczych o różnym nasileniu, aby przetrwali ten trudny czas i odnaleźli siły do dalszego życia.

Sesja plenarna, godz. 16.45-18.15 / Moderacja: Marta Skierkowska

JAK ZAPOBIEGAĆ WYKORZYSTYWANIU SEKSUALNEMU DZIECI

Co jest potrzebne, aby chronić dzieci przed wykorzystywaniem seksualnym?

Donald Findlater, The Lucy Faithfull Foundation

Wykorzystywanie seksualne dzieci jest globalnym problemem, który dotyka jedną na pięć dziewczynek i jednego na dziesięciu chłopców przed ukończeniem 18. roku życia. W wielu krajach opracowano programy reagowania na ten problem, obejmujące pracę terapeutyczną z ofiarami oraz sankcje karne dla skazanych sprawców. Te interwencje docierają jednak do niewielkiego ułamka ofiar i sprawców i są podejmowane dopiero po fakcie, kiedy przestępstwo już zostało popełnione, a dziecku stała się krzywda. Podejście do wykorzystywania seksualnego dzieci jako do problemu zdrowia publicznego polega na planowaniu i realizowaniu interwencji zarówno przed, jak i po fakcie, z zamiarem jak najskuteczniejszego zapobiegania problemowi jeszcze zanim wystąpi, ale także reagowania na wykorzystywanie, kiedy się wydarzy. Na całym świecie realizuje się i poddaje ewaluacji programy o charakterze profilaktycznym. Aby takie działania były skuteczne i miały duży zasięg, muszą być dobrze skoordynowane w ramach strategii zapobiegania wykorzystywaniu seksualnemu dzieci zarówno na poziomie krajowym, jak i lokalnym. Donald Findlater opíše teorię leżącą u podstaw podejścia do wykorzystywania seksualnego dzieci jako problemu zdrowia publicznego, odwołując się do badań socjologa Davida Finkelhora

oraz kryminologów Stephena Smallbone'a i Richarda Wortleya. Przedstawi przykłady interwencji profilaktycznych podejmowanych w Wielkiej Brytanii oraz w innych krajach i zademonstruje, jak można je zorganizować w strategię zapobiegania wykorzystywaniu seksualnemu dzieci realizowaną na poziomie krajowym, a zwłaszcza na poziomie lokalnym. Donald Findlater jest przekonany, że wykorzystywaniu seksualnemu dzieci można zapobiegać. Wymaga to jednak starannie przemyślanego planu.

Jaka edukacja skutecznie zwiększa bezpieczeństwo dzieci?

prof. David Finkelhor, Uniwersytet New Hampshire

Badania wykazały, że skuteczna edukacja na rzecz bezpieczeństwa powinna: 1. opierać się na dotychczasowych programach realizowanych offline, 2. prezentować komunikaty przy wielu okazjach i w wielu modalnościach, 3. zapewniać uczniom możliwość ćwiczenia umiejętności, 4. rozwijać ogólne kompetencje społeczno-emocjonalne, takie jak radzenie sobie z emocjami, podejmowanie decyzji, umiejętności dystansowania się, mobilizowanie osób postronnych oraz poszukiwanie pomocy. Zostaną podane przykłady skutecznych i nieskutecznych komunikatów.

prof. Peter Adriaenssens – profesor psychiatrii dzieci i młodzieży na Katolickim Uniwersytecie w Leuven. Był dyrektorem klinicznym Oddziału Psychiatrii Dziecięcej oraz Centrum ds. Traumatyzacji, Krzywdzenia i Zaniedbywania Dzieci w Szpitalu Uniwersyteckim w Leuven. Terapeuta rodzinny oraz nauczyciel terapii rodzinnej w Centrum Terapii Matrzeńskiej i Rodzinnej Context, działającym przy Katolickim Uniwersytecie w Leuven. Obecnie prowadzi prywatną praktykę. Od 2004 roku współpracuje z Krajowym Ruchem Pracowników Domowych Przeciwko Pracy Dzieci w Indiach. Organizuje interwencję kryzysową dla dziewcząt z doświadczeniem traumy i prowadzi szkolenia w ramach ruchu Matki Przeciwko Przemocy. Przez 10 lat był prezesem Fundacji Królowej Matyldy działającej na rzecz dzieci. Od sześciu lat jest prezesem Funduszu Przeciwdziałania Ubóstwu Dzieci w Fundacji Króla Baudouina. Jego badania kliniczne i publikacje obejmują tematykę traumy u dzieci, rodzicielstwa, terapii rodzinnej oraz ambulatoryjnej opieki psychiatrycznej dla dzieci.

Barbara Baran – psycholożka, seksuolożka. Studiowała na UJ oraz UAM. Stypendystka Wolnego Uniwersytetu w Brukseli. Współautorka międzynarodowych publikacji. Współpracowała m.in. ze Społecznym Komitetem ds. AIDS, z Amnesty International i Ośrodkiem dla Cudzoziemców w Warszawie. Jest związana z ruchem Anji Rubik #SEXEDpl od początku jego istnienia. Opiekunka merytoryczna książki #SEXEDpl oraz działań Fundacji #SEXEDpl. Każdego dnia bezpośrednio wspiera młode osoby zgłaszające się do Fundacji po pomoc.

prof. dr hab. Maria Beisert – psycholog i seksuolog kliniczny, prawnik, pracownik naukowy Wydziału Psychologii i Kognitywistyki Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, kierownik Zakładu Seksuologii Społecznej i Klinicznej oraz kierownik Podyplomowych Studiów Seksuologia Kliniczna – Opiniowanie, Edukacja, Terapia, istniejących od 2003 roku przy Wydziale Psychologii i Kognitywistyki UAM w Poznaniu. Wiceprezes Polskiego Towarzystwa Seksuologicznego, biegły sądowy. Jej główne zainteresowania naukowe dotyczą obszaru seksuologii i psychologii klinicznej, a w szczególności problematyki kryzysów, rozwoju seksualnego człowieka, seksualności dziecięcej, terapii sprawców i ofiar patologii seksualnej. Autorka i współautorka wielu prac z tego zakresu. Jej najważniejsze publikacje książkowe to: *Seks twojego dziecka*; *Rozwód. Proces radzenia sobie z kryzysem*; *Kazirodztwo. Rodzice w roli sprawców*; *Seksualność w cyklu życia*; *Pedofilia. Geneza i mechanizm*.

dr Alicja Długołęcka – absolwentka Wydziału Pedagogiki na Uniwersytecie Warszawskim, doktor nauk humanistycznych, wykładowczyni na Wydziale Rehabilitacji AWF w Warszawie. Od wielu lat zajmuje się edukacją psychoseksualną i seksualnością kobiet – prowadzi szkolenia, wykłada na Podyplomowych Studiach Wychowania Seksualnego na UW oraz na kierunku seksuologia kliniczna SWPS, a także na WUM i w Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w Warszawie. Autorka licznych książek i artykułów z wymienionych zakresów. Na co dzień pracuje z klientkami i klientami w Centrum Terapii Lew-Starowicz w Warszawie.

Dominika Doleszczak – psycholog, socjoterapeutka, absolwentka Wydziału Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego. Ukończyła studium socjoterapii w Mazowieckim Centrum Psychodynamicznym. Aktualnie jest w trakcie dwuletniego szkolenia *Terapia Środowiskowa Dzieci i Młodzieży* w Centrum CBT. Od 2012 roku pracuje w FDDS, w Telefonie Zaufania dla Dzieci i Młodzieży 116 111 oraz Telefonie dla Rodziców i Profesjonalistów 800 100 100. Prowadzi szkolenia i warsztaty dla dzieci i młodzieży, rodziców oraz profesjonalistów. Pracuje również w liceum ogólnokształcącym.

prof. David Finkelhor – dyrektor Centrum Badania Przeszłości przeciwko Dzieciom, współkierownik Laboratorium Badań Rodziny i profesor socjologii na Uniwersytecie New Hampshire. Badaniem problematyki wiktymizacji dzieci, krzywdzenia dzieci i przemocy w rodzinie zajmuje się od 1977 roku.

Donald Findlater – od 1979 roku zajmuje się diagnozą i terapią sprawców przestępstw seksualnych. W 1995 roku dołączył do organizacji pozarządowej The Lucy Faithfull Foundation, aby kierować Wolvercote Clinic – ośrodkiem stacjonarnej terapii i rehabilitacji mężczyzn, którzy dopuścili się wykorzystywania seksualnego dzieci. Członkowie jego zespołu pracowali z ofiarami i z członkami rodzin sprawców. W 2002 roku założył telefon zaufania *Stop It Now! UK & Ireland*, którym nadal kieruje. Jego konsultanci pomagają chronić dzieci przed wykorzystywaniem seksualnym, każdego dnia mają kontakt z 60–70 osobami. Współpracuje z lokalnymi i ogólnokrajowymi organizacjami, w tym z przedstawicielami władzy na różnych stopniach, przy projektowaniu i realizacji strategii profilaktyki wykorzystywania seksualnego dzieci.

dr Agnieszka Izdebska – psycholożka, seksuolożka kliniczna, psychoterapeutka, supervisor PTS. Pracuje na Wydziale Psychologii i Kognitywistyki Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu. W 2016 roku uzyskała tytuł doktora nauk społecznych w dziedzinie psychologii na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, obroniwszy pracę dyplomową zatytułowaną *Poziom organizacji osobowości a rewiktymizacja dorosłych ofiar wykorzystania seksualnego w dzieciństwie*. Autorka artykułów naukowych oraz rozdziałów w pracach zbiorowych dotyczących problematyki seksualności człowieka oraz jego osobowości. Od 2007 roku związana zawodowo z Fundacją Dajemy Dzieciom Siłę. Członkini kolegium redakcyjnego kwartalnika „Dziecko krzywdzone. Teoria, badania, praktyka”; w latach 2017–2019 redaktorka naczelna periodyku. Członkini Polskiego Towarzystwa Seksuologicznego, Polskiego Towarzystwa Psychoterapii Psychodynamicznej oraz International Society of Transference-Focused Psychotherapy.

Maria Keller-Hamela – psycholożka, absolwentka Wydziału Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego. Wiceprezeska Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę, pracuje w Fundacji od 1996 roku. Prowadzi szkolenia z zakresu problematyki krzywdzenia dzieci i przestępczości dzieci w procedurze karnej, jest wykładowczynią na Uniwersytecie Medycznym oraz na podyplomowych studiach z psychologii sądowej na Uniwersytecie Warszawskim. Posiada certyfikat PARPA specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Katarzyna Kłobukowska – radca prawny, absolwentka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego, radca prawny w Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę. Uczestniczka szkolenia z zakresu praw kobiet zorganizowanego przez Bulgarian Gender Research Foundation przy współpracy z adwokatami z Minnesoty oraz TRACHILD, dotyczącego reprezentacji dzieci w postępowaniach sądowych. Członek Komisji ds. Kontakt z Samorządami, NGO i Praw Człowieka przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Gdańsku. Radca prawny w kancelarii radców prawnych.

prof. UW, dr hab. Agnieszka Kościńska – pracuje w Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Warszawskiego. Jest autorką książek *Zobaczyć łosia. Historia polskiej edukacji seksualnej od pierwszej lekcji do internetu* (Czarne, 2017), *Płeć, przyjemność i przemoc. Kształtowanie wiedzy eksperckiej o seksualności w Polsce* (WUW, 2014), wywiadu rzeki z edukatorem seksualnym Wiesławem Sokolukiem *Instruktaż nadmierny* (Czarne, 2018), a także redaktorką podręcznika *Antropologia seksualności. Teoria. Etnografia. Zastosowanie* (WUW, 2012).

dr Kamila Lenkiewicz – dyrektor poradni psychologicznych dla dzieci – I poziom referencyjny. Doktor, psycholog, psychoterapeuta systemowy z wieloletnim doświadczeniem i stażem klinicznym w pracy z dziećmi, młodzieżą i rodzinami. Doświadczenie kliniczne zdobywała w Klinice Psychiatrii Wieku Rozwojowego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego oraz na oddziale psychiatrycznym dla młodzieży w Mazowieckim Centrum Neuropsychiatrii w Józefowie. Zajmuje się tematyką zaburzeń osobowości.

Małgorzata Łuba – psycholog, psychoterapeuta poznawczo-behawioralny, trener. W ramach własnej działalności To Be (2be.edu.pl) prowadzi szkolenia dla różnych instytucji pomocowych w zakresie wspierania osób z problemami emocjonalnymi i psychicznymi. Jest certyfikowanym suycydologiem oraz członkiem zespołu roboczego ds. prewencji samobójstw i depresji przy Radzie do Spraw Zdrowia Publicznego MZ. Prowadzi zajęcia dydaktyczne na APS na temat interwencji kryzysowej w zagrożeniu samobójczym.

prof. Thomas D. Lyon – doktor prawa i psychologii. Kieruje Katedrą Prawa i Psychologii na Uniwersytecie Karoliny Południowej oraz Laboratorium Przesłuchiwanie Dzieci na tej uczelni. Jego celem jest poszukiwanie najlepszych sposobów przesłuchiwanie dzieci, które doznały krzywdzenia i przemocy. Jest byłym prezesem sekcji do spraw krzywdzenia dzieci Amerykańskiego Towarzystwa Psychologicznego (wydział 37.) oraz byłym członkiem zarządu Amerykańskiego Stowarzyszenia Profesjonalistów Pomagających Dzieciom Krzywdzonym. Jego badania były wspierane przez amerykańskie Narodowe Instytuty Zdrowia oraz Narodową Fundację Nauki.

Katarzyna Makaruk – absolwentka Instytutu Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego, specjalistka ds. badań w dziale badawczym Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę oraz członkini kolegium redakcyjnego kwartalnika „Dziecko krzywdzone. Teoria, badania, praktyka”. Autorka wielu publikacji na temat problemu krzywdzenia dzieci oraz problematycznego używania internetu przez młodzież. Członkini zespołów badawczych w projektach krajowych i międzynarodowych poświęconych problemowi krzywdzenia dzieci oraz bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w internecie.

Joanna Marszał-Kotas – psycholożka, certyfikowana psychoterapeutka Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego, certyfikowana psychoterapeutka systemowa. Ukończyła całociowe szkolenie psychoterapeutyczne, Studium Terapii Narracyjnej, Studium Analizy Transakcyjnej i szereg innych. Opiniuje w sprawach z udziałem dzieci na zlecenia sądów i prokuratur. Prowadzi szkolenia dla profesjonalistów z zakresu problematyki dziecka krzywdzonego. W FDOS zajmuje się diagnozą dzieci oraz psychoterapią dzieci, młodzieży i dorosłych.

Emilii Naumann – od 17 lat jako adwokatka reprezentuję klientów w sprawach dotyczących szeroko pojętej ochrony praw dzieci: w sprawach karnych i rodzinnych – zarówno w sądzie, jak i w trakcie rozmów ugodowych, pozasądowych. Prowadzę szkolenie dla aplikantów adwokackich z zakresu prawa rodzinnego. We współpracy z Fundacją Dajemy Dzieciom Siłę prowadzę szkolenia dotyczące uprawnień kuratora dziecka pokrzywdzonego przestępstwem. Moja nadzieja na poprawę sytuacji dzieci w Polsce nie gaśnie!

Agnieszka Nawarenko – psychoterapeutka, ukończyła Studium Psychoterapii w Laboratorium Psychoedukacji. Absolwentka Instytutu Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji Uniwersytetu Warszawskiego, a także Studium Pomocy Psychologicznej i Interwencji Kryzysowej Instytutu Psychologii Zdrowia. W Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę pracowała jako specjalistka do spraw pomocy telefonicznej i online dzieciom, młodzieży i dorosłym, jako koordynatorka Telefonu dla Rodziców i Nauczycieli w sprawie Bezpieczeństwa Dzieci 800 100 100 oraz jako koordynatorka Poradni „Dziecko w Sieci”. Obecnie jest psychoterapeutką w Centrum Pomocy Dzieciom w Warszawie.

Ma bogate doświadczenie w pracy z dziećmi, nastolatkami i ich rodzicami. Zrealizowała szereż szkoleń dla profesjonalistów (nauczycieli, pedagogów, psychologów szkolnych, pracowników opieki społecznej, policjantów, prokuratorów) i rodziców w zakresie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w internecie. Jest autorką i współautorką scenariuszy zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w tym zakresie, realizuje również takie zajęcia.

Monika Olejnik – sędzia orzekająca w II Wydziale Karnym Sądu Rejonowego w Zielonej Górze specjalizująca się w przesłuchiowaniu małoletnich ofiar przestępstw oraz w przesłuchiowaniu pokrzywdzonych przestępstwem zgwałcenia. Członek Zielonogórskiego Zespołu Interdyscyplinarnego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Zielonej Górze, trener z wieloletnim doświadczeniem w zakresie autorskich szkoleń dotyczących problematyki przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem procedur pomocy dziecku krzywdzonemu.

Oliwia Pogodzińska – psycholożka, trenerka, absolwentka społecznej psychologii klinicznej Uniwersytetu Humanistycznospołecznego SPWS oraz Międzywydziałowego Studium Pedagogicznego SWPS. Ukończyła kurs trenerski prowadzony przez House of Skills, a także kurs I stopnia Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniach i dalej szkoli się w tym podejściu. Od 2014 roku pracuje w Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę jako specjalistka ds. pomocy telefonicznej i online dzieciom i dorosłym, w Telefonie Zaufania dla Dzieci i Młodzieży 116 111 oraz w Telefonie dla Rodziców i Nauczycieli 800 100 100. Szkoli profesjonalistów w zakresie świadczenia pomocy telefonicznej. Jest autorką artykułów dotyczących rozwoju psychicznego dzieci i młodzieży.

dr Jacek Prusak SJ – kierownik Katedry Psychopatologii i Psychoprofilaktyki w IP AIK, psychoterapeuta w Centrum Dobrej Terapii, redaktor „Tygodnika Powszechnego”. Ostatnio opublikował: *Kościół na kozetce. Rozmowy o niełatwej relacji psychologii i wiary* (WAM, 2020) oraz *Parafie wśród księży Kościoła rzymskokatolickiego: co wiemy, czego i nie wiemy, o duchownych wykorzystujących seksualnie małoletnich*, „Psychiatria Polska”, 2020, 54 (3): 571–590.

Piotr Romanowski – psycholog i psychoterapeuta systemowy. Od wielu lat wspiera psychoterapeutycznie młodzież i rodziny w ramach współpracy z instytucjami publicznymi, m.in. z poradniami zdrowia psychicznego, pogotowiem opiekuńczym, ośrodkami pomocy społecznej.

dr Monika Sajkowska – prezeska zarządu Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę. Doktorka socjologii. Adiunktka w Instytucie Nauk Społecznych UW w latach 1991–2007. Założycielka i redaktorka naczelną kwartalnika „Dziecko Krzywdzone. Teoria, badania, praktyka” w latach 2002–2017. Członkini Rady Społecznej Rzecznika Praw Obywatelskich. Autorka i współautorka badań i publikacji na temat problemu krzywdzenia dzieci w Polsce. Laureatka Nagrody Polskiej Rady Biznesu w kategorii działalność społeczna w 2017 roku.

Natalia Sarata – socjolożka, trenerka i konsultantka, od 2002 roku związana z organizacjami pozarządowymi. Ekspertka ds. regeneratywnej kultury organizacji, twórczyni Fundacji RegenerAkcja przeciwdziałającej wypaleniu „pomagaczy” i wspierającej ich dobrostan indywidualnie i w organizacji. Prowadzi grupy wsparcia dla zmęczonych aktywistek/tów, pracuje nad książką o regeneracji w działalności społecznej. Współpracowała m.in. z Fundacją Dajemy Dzieciom Siłę, Fundacją Rozwoju Systemu Edukacji, Fundacją Wspomagania Wsi.

Marta Skierkowska – psycholożka, absolwentka Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Katolickiego Uniwersytetu w Leuven w Belgii. Członkini Zarządu Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę. Ukończyła Szkołę Trenerów House of Skills. W FDDS odpowiada m.in. za strategię profilaktyki wykorzystywania seksualnego dzieci.

Karolina Suchenko – psycholog ze specjalnością psychologia kliniczna, pedagog, specjalista ds. pomocy telefonicznej i online w Telefonie Zaufania dla Dzieci i Młodzieży 116 111. Prowadzi konsultacje dla rodziców, nauczycieli i specjalistów w sprawach dotyczących bezpieczeństwa dzieci w Telefonie dla Rodziców i Nauczycieli 800 100 100. Od 2013 roku współpracuje z Fundacją Dajemy Dzieciom Siłę. W latach 2017–2020 pracowała jako psycholog w placówce oświatowej.

dr n. med. Anna Szczepaniak – psycholożka, psychoterapeutka, doktor nauk medycznych. Posiada kilkunastoletnie doświadczenie pracy z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi. Praktykowała w placówkach klinicznych w Łodzi i w Warszawie. Kształciła się w Laboratorium Psychoedukacji, w ramach uzupełnienia edukacji przeszła ścieżkę szkoleń w Anna Freud Center w Londynie. Odbýła staż kliniczny w strukturach NHS Oxford. W Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę specjalizuje się w pracy z wczesnodziecięcą traumą relacyjną małych pacjentów, którzy doświadczyli różnych form przemocy ze strony bliskich opiekunów. Prowadzi wykłady i szkolenia z zakresu psychoterapii dzieci i młodzieży. Jest autorką wielu publikacji naukowych.

Olga Trocha – radca prawny. Specjalizuje się w prawie karnym, rodzinnym i ochronie małoletnich. Jako kurator reprezentuje dzieci w procedurze karnej i cywilnej. Autorka publikacji na temat problemu krzywdzenia dzieci oraz badań dotyczących udziału dzieci w postępowaniu karnym.

prof. Arlene Vetere – psycholog kliniczny oraz psychoterapeutka systemowa i superwizorka terapii systemowej w Wielkiej Brytanii, gdzie mieszka i praktykuje. Wykładowczyni terapii rodzinnej i systemowej na Uniwersytecie VID (VID Specialized University) w Oslo, w Norwegii. W 1996 roku założyła wraz z Janem Cooperem Reading Safer Families – ośrodek interwencji w wypadkach przemocy w rodzinie. Jest autorką wielu publikacji na temat przemocy w rodzinie, przywiązania, terapii narracyjnej, superwizji oraz dbałości o siebie w pracy terapeutycznej.

Magda Winiarska-Smoczyńska – psycholożka, psychoterapeutka. Absolwentka SWPS, studiów podyplomowych z Diagnostyki Klinicznej Dziecka i jego Rodziny na UW oraz Szkoły Psychoterapii Dzieci i Młodzieży przy Ośrodku Regeneracji. W trakcie szkolenia w Katedrze Psychiatrii UJ, doszkała się także w Anna Freud Center w Londynie. W Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę pracuje z rodzinami małych dzieci po doświadczeniu krzywdzenia. Jest współautorką scenariuszy zajęć dla rodziców z obszaru profilaktyki krzywdzenia małych dzieci oraz szkoleń dla profesjonalistów pracujących w tym obszarze.

Joanna Włodarczyk – socjolożka, absolwentka Uniwersytetu Warszawskiego. Od 2009 roku pracuje w Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę. Od 2011 roku jest koordynatorką Działu Badawczego FDDS. Od 2012 roku prowadzi sekretariat redakcji kwartalnika naukowego „Dziecko krzywdzone. Teoria, badania, praktyka”. Ukończyła Szkołę Trenerów House of Skills. Autorka publikacji z zakresu problematyki krzywdzenia dzieci.

Paula Anna Włodarczyk – psycholog, pedagog. Absolwentka Psychologii Klinicznej Dziecka w Szkole Wyższej Psychologii Społecznej w Warszawie oraz studiów licencjackich na kierunku Europeistyka w Akademii Obrony Narodowej w Warszawie. Ukończyła Studium Przygotowania Pedagogicznego w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie oraz kurs Terapii Poznawczo-Behawioralnej Dzieci i Młodzieży w Centrum CBT w Warszawie. Współtworzy profilaktyczne narzędzia edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży. Prowadzi warsztaty i szkolenia dla dzieci, młodzieży oraz profesjonalistów w zakresie profilaktyki, pomocy psychologicznej, interwencji kryzysowej oraz komunikacji. Koordynatorka Programu Pomocy Telefonicznej w Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę.

prof. Włodzimierz Wróbel – profesor nauk społecznych. Jest kierownikiem Katedry Prawa Karnego UJ oraz Zakładu Bioetyki i Prawa Medycznego UJ. W 1987 roku ukończył studia prawnicze na Uniwersytecie Jagiellońskim i w tym samym roku rozpoczął pracę w Katedrze Prawa Karnego UJ. W latach 2005–2008 kierownik Uniwersyteckiej Poradni Prawnej UJ. Członek Komisji Nauk Prawnych Polskiej Akademii Umiejętności. Przebywał na stypendiach naukowych na Uniwersytecie Wiedeńskim (Austria) oraz w Instytucie Maxa Plancka Zagranicznego i Międzynarodowego Prawa Karnego we Fryburgu Bryzgowijskim (Niemcy, stypendium Fundacji Humboldta). Autor (lub współautor) ponad 150 prac naukowych i popularnonaukowych z zakresu prawa karnego, prawa konstytucyjnego i teorii prawa. W latach 1987–1989 odbył aplikację sądową zakończoną egzaminem sędziowskim. W latach 1989–1994 był sekretarzem Zespołu Prawa Karnego Materialnego Komisji Kodyfikacyjnej przy Ministrze Sprawiedliwości. W latach 1991–2003 pracował w Trybunale Konstytucyjnym jako asystent sędziego, a następnie jako dyrektor Zespołu Obsługi Skargi Konstytucyjnej Trybunału Konstytucyjnego. Był członkiem i wiceprzewodniczącym Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Karnego przy Ministrze Sprawiedliwości oraz Zespołu do spraw Konwencji o ochronie praw człowieka i godności istoty ludzkiej w odniesieniu do zastosowań biologii i medycyny przy Premierze RP. Ekspert komisji sejmowych i senackich, członek komisji egzaminacyjnych na aplikację adwokacką i radcowską, wykładowca na szkoleniach z zakresu prawa karnego materialnego dla sędziów i prokuratorów. We wrześniu 2011 roku został powołany na stanowisko sędziego w Izbie Karnej Sądu Najwyższego.

Marcin Zaród – Nauczyciel Roku 2013, członek grupy Superbelfrzy RP, nauczyciel angielskiego i WF-u w V Liceum Ogólnokształcącym im. Janusza Korczaka w Tarnowie, Emisariusz Bezpiecznego Internetu w programie Cybernauci, współtwórca Stowarzyszenia Tarnowska Akademia Nauki. Ekspert i trener w projektach: Novigado, Laboratorium Dydaktyki Cyfrowej, Tarnów 4.0, Wielkopolska Szkoła Ćwiczeń. Współtworzy polski podcast edukacyjny EduGadki. Współinicjator akcji #zadajęzsensem. Jeden z autorów publikacji *Edukacja w czasach pandemii koronawirusa COVID-19. Z dystansem o tym, co robimy obecnie jako nauczyciele* pod redakcją prof. Jacka Pyżalskiego. Projekty jego uczniów zdobywają nagrody w konkursach ogólnopolskich i zagranicznych (np. Discovery Awards 2017 za projekt Threads of Life, Platinum Award w konkursie CyberFair 2017, pierwsze miejsce w II Informatycznym Pucharze Beskidów). Pasjonat kung-fu i turystyki rowerowej. Były tancerz i trener tańca towarzyskiego.

Jolanta Zmarzlik – absolwentka Instytutu Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji Uniwersytetu Warszawskiego. Specjalistka ds. ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę. Posiada kwalifikacje w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (certyfikat PARPA) oraz w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie Instytutu Psychologii Zdrowia (certyfikat superwizora). Zajmuje się diagnozowaniem i terapią dzieci, młodzieży i dorosłych. Wydaje opinie psychologiczno-sądowe, prowadzi szkolenia z zakresu problematyki dziecka krzywdzonego. Wykłada na Uniwersytecie SWPS i na Akademii Ignatianum.

Wojciech Żmudziński SJ – jezuita, publicysta, autor książek z dziedziny duchowości i edukacji. Od stycznia 2019 roku Socjusz Przełożonego Prowincji Wielkopolsko-Mazowieckiej Towarzystwa Jezusowego. Jest także Delegatem Prowincjała ds. Ochrony Dzieci i Młodzieży. Absolwent filozofii na Wydziale Filozoficznym Towarzystwa Jezusowego w Krakowie, teologii oraz teologii biblijnej na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie i zarządzania w oświacie na Uniwersytecie Fordham w Nowym Jorku. W latach 1996–2018 kierował placówką doskonalenia nauczycieli Centrum Kształcenia Liderów i Wychowawców im. Pedro Arrupe i był redaktorem naczelnym kwartalnika „Być dla innych”. W latach 2002–2007 był dyrektorem Gimnazjum i Liceum Jezuitów w Gdyni, a w latach 2004–2014 – dyrektorem Edukacyjnej Kliniki Poradni Profilaktyki Uzależnień w Gdyni. Jest członkiem Stowarzyszenia Chrześcijańskich Dzieł Wychowania, Polskiego Stowarzyszenia Fundraisingu (członek założyciel) i Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich. Jako publicysta współpracuje z portalem deon.pl.

PLATFORMA EDUKACYJNA DLA PROFESJONALISTÓW NA TEMAT OCHRONY DZIECI I MŁODZIEŻY PRZED PRZEMOCĄ

www.edukacja.fdds.pl

Platforma edukacyjna dla profesjonalistów www.edukacja.fdds.pl jest miejscem integrującym zasoby edukacyjne FDDS dotyczące problemu krzywdzenia dzieci i jego profilaktyki. Wśród nich znajdują się kursy i publikacje pozwalające na podniesienie kompetencji profesjonalistów w zakresie problemu przemocy czy wykorzystywania dzieci oraz gotowe narzędzia, które specjaliści mogą wykorzystywać w edukacji profilaktycznej dzieci i młodzieży.

Zachęcamy do zapoznania się i korzystania z zasobów platformy:

- **kursów e-learning** – multimedialnych kursów skierowanych do profesjonalistów pracujących z dziećmi oraz przeznaczonych dla dzieci;
- **scenariuszy zajęć** – konspektów spotkań, które można wykorzystać podczas prowadzenia zajęć wraz z materiałami potrzebnymi do ich przeprowadzenia;
- **konferencji i szkoleń otwartych** – pełnej oferty aktualnych spotkań edukacyjnych organizowanych przez FDDS;
- **materiałów edukacyjnych** – broszur, filmów, plakatów, poradników, ulotek w wersji elektronicznej z możliwością pobrania;
- **szkoleń na zamówienie** – oferty warsztatów, które można odpłatnie zamówić.

Korzystanie z platformy i zgromadzonych na niej materiałów jest bezpłatne. Warunkiem uruchomienia kursów e-learning jest rejestracja na platformie www.edukacja.fdds.pl.

OFERTA SZKOLENIOWA FUNDACJI DAJEMY DZIECIOM SIŁĘ

Odpowiadając na potrzeby instytucji/organizacji zainteresowanych podnoszeniem kompetencji swoich zespołów pracowników i/lub współpracujących/lokalnych profesjonalistów w zakresie szeroko rozumianej problematyki krzywdzenia dzieci, w ramach oferty edukacyjnej organizujemy szkolenia z naszym udziałem w swojej siedzibie lub innym wskazanym miejscu.

Oferujemy w szczególności:

- gotowe moduły szkoleń m.in. „Polityka ochrony dzieci przed przemocą”, „Identyfikacja przemocy i wykorzystywania seksualnego dziecka”, „Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w internecie”, „Przesłuchanie dziecka w procedurze karnej”, „Wysłuchanie dziecka w procedurze cywilnej”,
- praktyczne zajęcia (przewaga form warsztatowych, trenerzy-praktycy),
- dostosowanie programu do specyfiki danej placówki,
- zgodność programów ze *Standardami ochrony dzieci przed krzywdzeniem*,
- konsultacje i doradztwo w poszukiwaniu optymalnych rozwiązań pod względem merytorycznym, organizacyjnym i finansowym,

Oferta szkoleń na zamówienie jest przeznaczona dla zamkniętych (tj. zrekrutowanych) grup odbiorców. Realizatorami szkoleń są eksperci i specjaliści Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę oraz trenerzy współpracujący, posiadający bogate doświadczenie praktyczne.

Zapraszamy do kontaktu i współpracy: szkolenia@fdds.pl

Razem dajemy dzieciom siłę!
Zobacz jak możesz wesprzeć nasze działania.

Od 29 lat pomagamy dzieciom.

Wspieraj nasze działania regularnie!

wspieramregularnie.fdds.pl

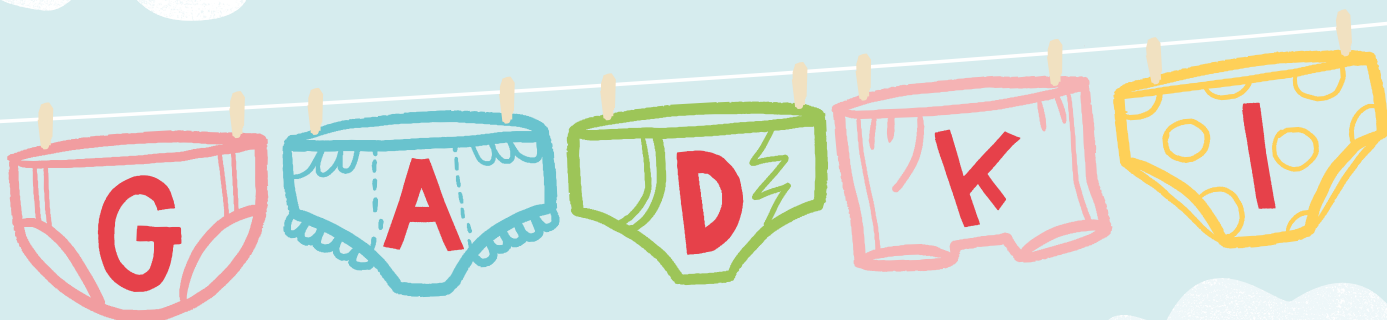
A czy Twoje dziecko dostanie **List od Mikołaja?**

Twój list pomaga podopiecznym
Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę

Akcja trwa od 12.11 do 16.12.2020 r.

swiatecznylist.pl

Naucz dziecko zasad bezpieczeństwa!

czyli proste rozmowy na trudne tematy

- G** gdy mówisz „nie”, to znaczy „nie”
- A** alarmuj, gdy potrzebujesz pomocy
- D** dobrze zrobisz, mówiąc o tajemnicach, które Cię niepokoją
- K** koniecznie pamiętaj, że Twoje ciało należy do Ciebie
- I** intymne części ciała są szczególnie chronione

Dowiedz się więcej na: gadki.fdds.pl

ZADBAJ O DZIECIEŃCY "MÓZG"

Wprowadź **Domowe Zasady Ekranowe**

domowezasadyekranowe.fdds.pl